

EELHINNANG

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi **KeHJS**) § 6¹ lg 3 järgi annab Keskkonnaamet eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust. Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ (edaspidi **määrus nr 31**).

Keskkonnaamet on eelhinnangu andmisel kasutanud järgmisi materjale:

1. AS-i NOVOTRADE INVEST keskkonnakompleksloa muutmise taotlus ja KeHJS § 6¹ lg 1 kohane teave;
2. Novotrade Invest AS tootmise laiendamise KMH aruanne. Töö nr 206-15-nti (TLÜ loodus- ja terviseteaduste instituudi ökoloogia keskuse Kirde-Eesti osakond. Jõhvi, detsember, 2015);
3. Novotrade Invest AS poolt välisõhku suunatavate saasteainete lubatud heitkoguste (LHK) projekt (TLÜ LTI ökoloogia keskuse Kirde-Eesti osakond, Töö nr 247-18-nti-2018);
4. Novotrade Invest AS keskkonnakompleksloa lähteolukorra aruanne (Kohtla-Järve, 2016);
5. Novotrade Invest AS territooriumi reostusuuringu aruanne (IPT Projektijuhtimine OÜ, Töö nr 15-09-1240, 2016);
6. Keskkonnaregistri avalik teenus;
7. Maa-ameti geoportaal.

1. Kavandatav tegevus

1) tegevuse iseloom ja maht

AS NOVOTRADE INVEST (edaspidi ka käitis, ettevõte) põhitegevusalaks on keemiatööstus - lineaarsete või tsükliliste, küllastatud või küllastamata, alifaatsete või aromaatsete lihtsüsivesinike (PAS) tootmine, mis baseerub sissetoodava tooraine, s.o pürolüüsil saadud aromaatsete süsivesinike erinevate fraktsioonide termilisel töötlemisel ja järgneval rektifikatsioonil või termopolümerisatsioonil. Kaasnevaks tegevusalaks on ohtlike jäätmete töötlemine ja kõrvaldus.

Kehtiva keskkonnakompleksloa nr L.KKL-IV-183588 (edaspidi kompleksluba) kohaselt on käitises ülesseatud tootmisvõimsus 130 000 t/a pürolüüsiõlised (fraktsioon C-9 - 90 000 t/a, raske pürolüüsiõli E-6 - 40 000 t/a) ning 50 000 t/a kergenaftat. Lisaks töödeldakse koos pürolüüsiõlidega 4 680 t/a ohtlikke jäätmeid koodidega 08 01 11*, 08 01 13*, 08 01 17* ja 08 01 21* (ainult orgaanilisi lahusteid ja lisandeid sisaldavad jäätmed) ja 14 06 03*

(solvendipõhine polügraafiatööstuse jääde digitaalsete fleksotrükiplaatide tootmiselt) ning koos kergenaftaga koodidega 13 07 01* ja 13 07 03* (kütteõlide, diislikütuse, kütusesegude jäätmel). Ettevõtte veab sisse ka 6 000 t/a puhast tolueni mida segatakse osaliselt (suhtes 10%:90%) solvendifraktsioonile viimase kvaliteedi tõstmiseks või tarnitakse teistele tarbijale autotsisternides. Turustamise eesmärgil tuakse sisse kuni 30 000 t/a Eurodiisli, mida tarnitakse väiketarbijatele.

AS NOVOTRADE INVEST taotleb kompleksloa muutmist seoses tootmismahude muutusega, mahutipargi renoveerimise, uue toorme kasutusele võtmisega, milleks on vedelad pürolüüsisaadused ja LOÜ aurude gaasipuhastussüsteemi Plazkat kasutusele võtmisega.

Käitaja kavatses võtta kasutusele uus tooraine vedelad pürolüüsisaadused (VPS, sh pürolüüsiõlide destillaat Pyrolysis Gasoline) 72 000 t/a, millega seoses suureneb käitise tootmisvõimsus ja tootmismahud. VPS laifraktsioon on helekollase kuni pruuni värvusega vedelik ilma mehaaniliste lisanditeta. Aromaatsete süsivesinike C6-C8 massiosa kuni 185°C destillaadis mitte vähem kui 55-76%. Benseeni massiosa mitte vähem kui 23-47%. VPS töötlemisel (rektifikatsioon) saadakse solvendi-, benseeni- ja toluenifraktsioon ning PTU-õli (jääk). 2017. a mais viidi läbi VPS laifraktsiooni katsetöötlemine rekonstrueeritud pürolüüsiõlide rektifikatsiooni seadmes. Katsetöötlemine näitas, et 6 000 tonnist VPS laifraktsioonist võib eraldada 1 700 tonni benseenifraktsiooni ning seoses sellega on uut tooraineliiki võimalik töödelda rekonstrueeritud rektifikatsiooniseadmes.

Lisaks soovitakse toormena kasutada ditsüklopentadieeni (DCPD) kuni 3 600 t/a. DCPD-d lisatakse ASF-ile termopolümerisatsiooniprotsessi soodustamiseks.

Käitaja soovib teostada oma seadmetel sisseveetavate pürolüüsil saadud aromaatsete süsivesinike (PAS) erinevate fraktsioonide ümbertöötlemist rektifikatsiooni- ja polümerisatsiooni-meetoditel summaarses koguses 202 000 t/a. Käitises kasutatavad tehnoloogilised protsessid ei muutu.

Vastavalt kavandatule:

- kujuneb rektifikatsioonil ümbertöödeldavate PAS summaarseks koguseks 152 000 t/a, sh ASF (aromaatsete süsivesinike fraktsioon, sh pürolüüsiõlide fraktsioon C-9) – 50 000 t/a, RAS (rakete aromaatsete süsivesinike fraktsioon, sh raske pürolüüsiõli E-6) – 30 000 t/a ja VPS – 72 000 t/a;

–termopolümerisatsioonil töödeldakse RAS 10 000 t/a ja ASF koguses 40 000 t/a koos ditsüklopentadieeni (DCPD – 3 600 t/a) lisamisega protsessi efektiivsuse tõstmiseks, samuti rektifikatsioonil saadud ASF kontsentrati (vaheprodukt) ca 7 000 t/a.

Kerge nafta (50 000 t/a), ohtlike jäätmel (4 680 t/a), sisseveetava tolueni (6000 t/a) ja diislikütuse EURO (30 000 t/a) osas jäävad mahud endisteks.

Kergenafta on üldjuhul alternatiivseks toormeks, juhul kui põhitoorme tarned (sissevedu) on mingil põhjusel häiritud. VPS ja kergenaftat üheaegselt ei töödelda.

Põhitoormeks on ASF, RAS ja VPS, milliste alla kuuluvad vastavalt ka pürolüüsiõli fraktsioon C-6, raske pürolüüsiõli E-6 ja pürolüüsiõlide destillaat. Toormena võib kasutada ka analoogse koostisega teisi pürolüüsiõlide aromaatseid süsivesinikke (PAS), milliseid tootjad tarnivad ASle NOVOTRADE INVEST teiste nimetuste all.

Käitises kasutatakse järgmisi baastehnoloogiaid:

- termopolümeerisatsioon (ASF, RAS ja ohtlike jäätmete ümbertöötlemine);
- rektifikatsioon (VPS, kergenafta, ASF, RAS ja ohtlike jäätmete ümbertöötlemine).

Ettevõtte toodanguks on:

- 1) ASF ja RAS töötlemise tulemusel toodetakse solvendi fraktsiooni, PTU-õli ja tahkeid stüreen-indeenvaiku SIR (styrene-indene resin) ning polümeervaike HCR (hydrocarbon resin).
- 2) VPS töötlemisel (rektifikatsioon) saadakse solvendi-, benseeni- ja toluenifraktsioon ning PTU-õli (jääk).
- 3) Kergenafta ümbertöötlemise produktideks on stabiliseeritud bensiin, diislifraktsioon ning masuut.

Enamus seadmetest asub lahtisel tootmisterritooriumil. Tehnoloogilised protsessid kulgevad nii rõhu all, atmosfäärirõhul kui ka vaakumi all. Kasutusel on järgmised tehnoloogilised põhiseadmed:

- toorme kuumutusahjud (toruahjud ja termaalõi soojendusahjud), millised tööavad gaasikutel;
- polümeriseerimismahuti;
- rektifikatsiooni- ja destilleerimiskolonnid;
- separaatorid;
- soojusvahetid ja õhkjahutid;
- pumbad;
- mahutid (mahutipark, hoiumahutid);
- sissetoodava toorme ja valmisproduktide laadimisestakaadid.

Taotluse kohaselt on kogu kavandatav toorme (ASF, RAS, VPS, kergenafta) ümbertöötlemise maht kokku 252 000 t/a. 2015. a KMH protsessis hinnati käitise tegevusega kaasnevat võimalikku mõju keskkonnale tootmisvõimsustel 230 000 t/a (130 000 t/a pürolüüsiõlised ja 100 000 t/a kergenaftat) ja ohtlike jäätmete 4 680 t/a koostöötlemine toormega. Seejuures 2015. a KMH läbiviimise ajal ei vastanud käitise toorme ja valmistoodangu hoidmine vanas mahutipargis ja laadimisprotsessid täiel määral PVT nõuetele.

Käesolev kompleksloa muutmine on samuti seotud PVT tegevuskavas sätestatud nõuete täitmise, mille tulemusena on käitise tegevus viidud vastavusse PVT ja õigusaktide nõuetega. Kasutusele on võetud uus nõuetele vastav mahutipark (4 mahutit on ujukatuses ja 2 mahutit fikseeritud katusega lämmastiku rõhu all).

Kõik käitise pontoonidega varustatud uued mahutid (10 tk), lämmastiku rõhu all olevad uued mahutid (2 tk), kasutusel olevad fikseeritud katusega vanad mahutid (10 tk) (kokku 22 hoiumahutit) ning laadimisõlmed raudteeharudel nr 104 ja 107 (solvendi, solvendi ja tolueni segu ning benseenifraktsiooni laadimised raudteetsisternidesse) on ühendatud ühtsesse süsteemi LOÜde aurude püüdmiseks plasma-katalüütilise gaasipuhastussüsteemiga Plazkat, mille puhastusaste on vähemalt 95%. Gaasipuhastussüsteem Plazkat on paigaldatud ja töös alates 01.03.2019. Vana mahutipargi aluspind ja piirded on kaetud vett ning naftasaadusi mitteläbilaskva inertse materjaliga (kaitsemembraan HDPE kile). Uues mahutipargis ja HDPE kilega kaetud aluspinnaga vanadel mahutitel on välja ehitatud süsteem sademevee kogumiseks ja suunamiseks tööstuskanalisatsiooni. Tööstusheitvee ärajuhtimiseks territooriumilt on

paigaldatud mahuti E-1, kus toimub tööstusheitvee eelpuhastus koos naftaproduktide settimisega.

AS NOVOTRADE INVEST olemasolev ja kavandatud tegevus sisseveetava toorme (pürolüüsil saadud aromaatsete süsivesinike (PAS) erinevate fraktsioonide, kergenafta) ning ohtlike jäätmete koostöötlemisel termopolümerisatsiooni ja rektifikatsiooni meetodil vastab keskkonnavalastele õigusaktidele. Ettevõttele on omistatud keskkonna- ja kvaliteedijuhtimissüsteemide sertifikaadid ISO 14001 ja ISO 9001 rahvusvaheliste standardite alusel pürolüüsiõilide ümbertöötlemise valdkonnas.

2) tegevuse seostest asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega;

Kohtla-Järve linna Järve linnaosa üldplaneering on vastu võetud Kohtla-Järve linnavolikogu 28.11.2007. a otsusega nr 243. Üldplaneeringule koostati ka strateegiline keskkonnamõju hindamine (planeeringu koostaja OÜ Hendrikson & Ko, Kohtla-Järve-Tartu, 2004–2007; KSH läbiviija OÜ Hendrikson & Ko, 2007).

Käitise olemasolev ja kavandatud tegevus ei ole vastuolus nimetatud üldplaneeringuga, kuna ettevõtte paikneb oma ajaloolise tausta seisukohalt Kohtla-Järve linnas Järve linnaosa tööstuspiirkonnas, kuhu on koondunud terve rida tegutsevaid keemia- ja tööstusettevõtteid. Tegemist on Järve linnaosa läänepoolses tööstuspiirkonnas asuva I kategooria (olulise keskkonnamõjuga) tootmismaaga, mis tähendab, et sellel territooriumil asuvate tootmistega kaasnev negatiivne mõju ümbritsevale keskkonnale ulatub ruumiliselt kaugemale krundi piirist.

AS NOVOTRADE INVEST asub VKG AS territooriumi edelaserval ja piirneb vahetult VKG AS-le kuuluvate tütarettevõttega VKG Oil AS. Ettevõttest idasuunal asub ka OÜ VKG Energia Lõuna SEJ (gaasikatlamaja, käesoleval ajal konserveeritud), kagusuunal TNC Components OÜ (mööblitootmine) ja OÜ Kivirand. Põhja- ja loodesuunal piirneb ASi NOVOTRADE INVEST territooriumiga vahetult renoveeritud poolkoksladestu.

Siinsed ettevõtted avaldavad negatiivset mõju keskkonna erinevatele komponentidele, kaasa arvatud kumulatiivne mõju erinevate tegevuste ja mõjuliikide koostoimes avalduv/tekkiv mõju.

Üldplaneeringu alusel on VKG tootmisaladest lõuna pool lubatud arendada ka negatiivset mõju avaldavaid tootmisi, millised peavad asuma elamurajoonidest võimalikult kaugel. Selles osas on AS NOVOTRADE INVEST territooriumi asend (asub üldplaneeringus VKG tootmisala lõunapoolses tipus) suhteliselt soodne, jäädes ka edaspidi arendatava tööstuspargi kaugemasse nurka.

Käitise tegevuse mõju jääb krundi piiresse (eeskätt õhusaaste osas). Mõõtmistulemustest selgub, et tootmisterritooriumi piiril vastab õhukvaliteet kehtestatud piirväärtustele.

Vasturääkivusi ei ole ka Kohtla-Järve välisõhu kvaliteeti mõjutavate mõjurite osas, kuna uut ettevõtet ei ehitata ja kavandatud tootmismahu tõusuga ning ohtlike jäätmete töötlemisega ei kaasne uusi saasteaineid, mis võiksid olemasolevat õhusaastetaset lähiümbruses oluliselt tõsta. Käitis ei kuulu ettevõtete hulka, millised emiteerivad kriitilisi/indikatiivseid saasteaineid, nagu H₂S, SO₂, fenool, ammoniaak, peentolm.

Üldplaneeringu kohaselt tuleb eelistada olemasolevate tööstusalade paremat kasutusele võtmist, mis on üldjuhul alati ressursisäästlikum. Kavandatav tegevus vastab parima võimaliku tehnika (PVT) nõuetele ja heiteallikate koosmõju tulemusena ei teki õhukvaliteedi piirväärtuste ületamist.

3) ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamisest;

Ettevõtte ei vaja oma tegevuses loodusvarasid, nagu maa, muld, pinnas, maavara ja looduslik mitmekesisus - loomastik ja taimestik kasutamist.

AS NOVOTRADE INVEST omandisse ei kuulu ühtegi põhja- või pinnaveehaaret. Ettevõtet varustab majandustegevuse tarbeks järve- ja põhjaveega VKG Energia OÜ sõlmitud müügilepingu alusel (olme- ja joogivesi, tehnoloogiline vesi). Vee summaarne tarbimine ümbertöödeldava toorme ja toodangu ühiku kohta moodustab käesoleval ajal 0,34–0,35 m³/t kohta ja kavandatud tootmise laiendamisel ca 0,4 m³/t kohta, sh tehnoloogiliseks otstarbeks kuni 0,32 m³/t.

Jahutusvett kasutatakse jahutustransportööridel, jahutites (naftapolümeervaikude tootmine), kondensaator-jahutites jm. Jahutusvee ringtsükklis on vett olenevalt aastaajast kuni 60–200 m³/h, milleks kasutatakse järvevett.

Kehtivas kompleksloas ei ole kehtestatud pinna- ja põhjavee kasutamise norme, kuna vett saadakse lepingu alusel VKG Energia OÜ-lt ja vastavalt iga-aastasele veeressursside kasutamise plaanile.

Käitise põhja- ja pinnavee tarbimine tootmisvajadusteks 2018. a andmetel on olnud kokku 79 269 m³/a. Toodangu tõusul kavandatud tasemele tõuseb pinnavee (järvevee) tarbimine tootmisvajadusteks kuni 219 269 m³/a, põhjavee tarbimine jääb praktiliselt samale tasemele. Kokku tõuseb vee tarbimine 140 000 m³/a.

4) tegevuse energiakasutusest;

Kütust kasutatakse tehnoloogiliseks otstarbeks, s.o toruahjude ja termaalõli soojendusahjude kütmiseks toorme kuumutamisel, samuti katlamajas kateldes auru tootmiseks. Maagaasi kasutamise optimeerimiseks võeti kasutusele termaalõli soojendusahjud (termaalõli katlamaja), mille tulemusena vähenes loodusliku gaasi tarbimine toruahjude kütteks.

Ettevõttel on kaks toruahju P-1 (8,2 MWth) ja P-3 (8,2 MWth), kaks termaalõli (Therminol 59) soojendusahju P-101 (2,171 MWth) ja P-102 (1,305 MWth). Toruahi P-2 (heiteallikas nr 040) on reservis. Lisaks tootmisega seotud soojavajaduste katmiseks on 2016. a kasutusele võetud uus maagaasil töötav katlamaja. Katlamajas on kaks katelt (2 x 4,146 MW sisseantava soojakoguse järgi), kummalgi korsten. Katlamaja kogusoojusvõimsus 8,292 MWth.

Maagaasi summaarne kulu moodustab 16 068,8 tuh Nm³/a, sealhulgas toorme soojendamiseks (kuumutamiseks) 8 895,4 tuh Nm³/h ja 7 173,4 tuh Nm³/a katlamajas auru tootmiseks.

Käitise elektritarbimine (valgustus, tootmine) aastas on ca 6860 MWh.

Ettevõtte tootmisprotsessides on saavutatud järgmised erikulud tarbitava energia osas, määratuna 1 t toodangu kohta: Kütus – 673–1345 MJ/t; Elektrienergia kulu –10-26 kWh/t; Aur –120-140 kg/t (rektifikatsioon), 320-430 kg/t (0,24–0,33 MWh/t) vaikude tootmine.

5) tegevusega kaasnevatest teguritest, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn;

Vette heite võimaliku esinemise hinnang:

Heitvee väljalask ettevõttel puudub. Alates käitise rajamisest on ettevõtte kanalisatsioonivõrk ühendatud VKG AS tööstusterritooriumi kanalisatsioonivõrkudega. Tootmisprotsessides tekkiv heitvesi ja olmereovesi suunatakse VKG Oil AS õliärastusseadmele ja edasi üldkanalisatsiooni võrkudesse, mille kaudu suunatakse kogu heitvesi OÜ Järve Biopuhastus biopuhastusseadmetele.

Olmereovesi (moodustub ettevõtte majapidamistegevuse tulemusena st dušid, tualetid, valamud) saadetakse olmereovee kanalisatsioonisüsteemi ja seejärel pumbajaama nr 4, kus see segatakse tehase muu heitveega.

Tööstusreovesi (mahutitest mahavoolamisel, vee ringluspumpades (vaakumpumbad) ja separaatorites tekkinud reovesi) suunatakse tööstuslikku kanalisatsioonisüsteemi. Tööstusreovesi suunatakse eeltöötlemiseks (settimine) mahutisse E-1, kus õlikiht eraldatakse veest. Eraldatud õli kogutakse õhukindlasse paakhaagisesse, kust pumbatakse välja toormemahutisse ja suunatakse töötlemiseks rektifikatsiooniseadmesse. Heitvesi mahutist E-1 suunatakse pumbajaama nr 4, kust see suunatakse pumbajaama nr 3 edasiseks puhastamiseks VKG Oil AS neutraliseerimis- ja reoveepuhastusjaamas ning edasi Järve Biopuhastus OÜ-le bioloogiliseks töötlemiseks.

VKG Oil AS-ga on sõlmitud leping tekkiva reo- ja sademevee vastuvõtu, reovee pumpamise, reovee õlitustamise, reovee bioloogilise puhastamise ja puhastatud reovee veekogusse suunamise teenuse (müügi) kohta. Graafiku alusel teostatakse heit- ja sademevee analüüsid ja analüüsitakse järgmised näitajad - KHT, BHT, pH, õlid, naftasaadused, sulfaadid, sulfiidid, kloriidid, Nüld, Püld, fenoolid, heljum, raskemetallid.

Kogu heitvesi moodustab 0,48–0,55 m³/t, sh tehnoloogiline heitvesi 0,23–0,30 m³/t. Tekkiva heit- ja reovee kogus 2018. a andmetel on 62 101 m³/a (õlitustamisele ja biopuhastusele) ning 52 630 m³/a (aurukondensaat ja filtrite puhastamise vesi katlamajast sademevee kanalisatsiooni ja sademevesi). Kokku heitvee/reovee kogus koos sademeveega 2018. a on olnud 114 731 m³/a

Prognooside kohaselt suureneb tootmise laiendamisel vaakumpumpadest ja separaatoritest tööstuslikku kanalisatsioonisüsteemi suunatav reovee kogus kuni 160 599 m³/a (õlitustamisele ja biopuhastusele). Heitvee kogus (aurukondensaat ja filtrite puhastamise vesi katlamajast sademevee kanalisatsiooni koos sademeveega) suureneb kuni 94 674 m³/a. Prognoositav heitvee ja reovee kogus koos sademeveega on 255 273 m³/a.

Ettevõttes on rakendatud rida meetmeid vee säästvaks kasutamiseks, nagu veelekete kohene kõrvaldamine, veejahutuseta tehniliste seadmete kasutamine, kulunäitude regulaarne jälgimine jm.

Pinnasesse heite võimaliku esinemise hinnang:

Lenduvate vedelate süsivesinikuühendite mahutist pinnasesse ja põhjavette eralduva heite ära hoidmiseks ja vähendamiseks kasutatakse juhtimissüsteeme pihkumise avastamiseks, mahutite korrapärasest kontrollimist ja hooldamist. Mahutite hoidla kaitsevallid kaitsevad suure saastemahu eest.

Toormete, valmistoodangu ja abimaterjalide, sh kemikaalide hoiustamine, kasutamine ja transportimine toimub ainult kõvakattelistel (betoneeritud või asfalteeritud) või vedelikukindla materjaliga kaetud (kaitsemembraan HDPE kile vana mahutipark) pindadel. Lekete korral tootmisterritooriumil kogutakse mahavalgunud kemikaalid absorbendi abil kokku. Keskkonnaohtlike kemikaale ei juhita üheski tootmisetapis pinnasesse ega põhjavette. Samuti on ettevõtte kasutusele võtnud igakülgsed ohutusabinõud avariilise reostuse vältimiseks.

Vana mahutipargi kasutusel olev osa (10 vana mahutit E-2 (021), E-7 (028), E-8 (027), E-6 (020), E-5 (022), E-10 (029), E-4 (030), E-30 (019), E-31 (038), E-32 (039)) on kaetud vett ja naftasaadusi mitteläbilaskva inertse materjaliga (HDPE kile). Mahutipargi vallitusala põhjale on antud kalded äravoolu suunas ning on välja ehitatud süsteem sademevee kogumiseks ja suunamiseks tööstuskanalisatsiooni ning kohtreoveepuhastisse.

Vana mahutipargi nõuetele mittevastavad mahutid E-29 (038), E-28 (039), P-18 (060), on reservis, kuna mahutite aluspind ja piirded ei ole kaetud vett ning naftasaadusi mitteläbilaskva inertse materjaliga. Nende mahutite asemel võib kasutada ohtlike jäätmete hoidmiseks järgmised nõuetele vastavad mahutid - E-6 (020), E-30 (019), E-2 (021), E-5 (022).

Uut mahutiparki ja mahutit E-30 ümbritseb vallitusruum (raudbetoonvallitus). Vallitusala põhjale on antud kalded äravoolu suunas, äravooluga on ühendatud isoleeritud kanalisatsioonisüsteem, mis kogub ja juhib sadeveed kohtreoveepuhastisse. Kohtreoveepuhasti koosneb õlipüünisest ja siibrikaevust võimaliku reostuse lokaliseerimiseks.

Uue mahutipargi alusele on rajatud tihendatud liivakiht paksusega 100 mm, millele on paigaldatud kaitsemembraan HDPE kile ja ringvundamenti läbivad kontrolltorud mahuti võimaliku lekke tuvastamiseks.

Sademevee kogumine toimub kahel viisil - suletud kanalisatsioonitorustiku ja avatud kraavi kaudu. Ettevõtte territooriumi sademevesi kogutakse maa-aluses sademevee kanalisatsioonis, kuhu suunatakse ka aurukondensaat soojendustorudest ja aurustist, katlamaja filtri loputusvesi (osmoos) ning saadetakse sademevee eelpuhastamiseks tiik-setitisse, kust sademevesi juhitakse torustiku kaudu VKG Oil AS sademevee kraavi. Ülejäänud territooriumilt, kus ei ole tootmisrajatisi ja hooneid, liigub kaldu suunas olev sademevesi VKG Oil ASi sademevee kogumiseks avatud kraavi VKG Oil AS-ga sõlmitud lepingu alusel. Graafiku alusel teostatakse sademevee analüüsid.

Ettevõttel on koostatud lähteolukorra aruanne (Kohtla-Järve, 2016) ja käitise territooriumi reostusuuringu aruanne (IPT Projektijuhtimine OÜ, Töö nr 15-09-1240, 2016), mille raames määrati asjakohaste ainete sisaldus pinnases ja põhjavees. Teostatud analüüside tulemuste kohaselt esineb ettevõtte mahutite alal pinnases jääkreostust BTEX, PAH ja naftaproduktidega.

Lähteolukorra aruandest järeldeb, et pinnase ja põhjavee reostus käitise territooriumi (peamiselt benseeni ja tolueniga) on tingitud territooriumil eelnevalt toimunud tegevusest (Viru Aromaatika AS toodanguks olid benseen, toluen, bensoehape, hüdraulikaõli ja ksüleenijäägid). Kauaaegne tootmine tingimustes, kus keskkonnakaitsele ei pööratud märkimisväärselt tähelepanu, mõjutab oluliselt tänapäevast pinnase ja põhjavee seisundit.

Käesoleval ajal on reostuse teke võimalik ainult ettevõtte tavapärase tööpraktika eiramisel või pahatahtlikul välisel sekkumisel ettevõtte tegevusse. Sellisel juhul võib oodata pinnase ja põhjavee täiendavat reostust kuni põhjaveekompleksi maapinnalähedaste lõhenenud karbonaatsete kivimiteni, mis on oma olemuselt reostuslevi suhtes nõrgalt kaitstud. Pinnase ja põhjavee reostusesse annab olulise panuse ka saasteainete väljauhtumine suletud poolkoksi ja tööstusjäätmete prügila kehandist.

Ettevõtte on alates 2014. aastast plaaniliselt likvideerinud käitise territooriumil paiknevaid ohtlikke pinnase ja põhjavee saastekoldeid (mahutid), kuid kõrgendatud saastetasemega alade esinemist territooriumil ei saa välistada. Uute ehitiste ja rajatiste püstitamisel territooriumile rajatavate hoonete ümbruse pinnas asfalteeritakse või kaetakse betooniga, mis välistab sademevee juurdepääsu pinnases veel leiduda võivale saastele. Ehitustegevuse käigus leitud potentsiaalsed jääkreostuskoldeid nõuetekohaselt likvideeritakse.

Kompleksloas on sätestatud nõuded põhjavee- ja pinnaseproovide võtmiseks lähtudes lähteolukorra aruandest. Põhjavee saastatuse korrapärane omaseire toimub kord viie aasta jooksul (järgmine proovivõtt 2021. aastal). Pinnase saastatuse korrapärane omaseire toimub kord kümne aasta jooksul (järgmine proovivõtt 2026. aastal).

Õhuheite võimaliku esinemise hinnang:

Ettevõtte tegevuse käigus emiteeritakse välisõhku maksimaalselt järgmisi saasteaineid: Benseen - 0,714 t/a; Tolueneen - 0,613 t/a; Stüreen - 2,022 t/a; Ksüleen - 0,239 t/a; LOÜ (NMVOC) - 14,316 t/a; Tahked osakesed (PM-sum) - 6,747 t/a; Lämmastikdioksiid - 30,94 t/a; Süsinikoksiid - 30,94 t/a; Süsinikdioksiid - 30 493,276 t/a.

Välisõhku väljutatavate saasteainete heidete vähendamiseks rekonstrueeriti mahutipark, kus on kokku 10 pontooniga varustatud 1000 m³ hoiumahutit kergesti lenduva toorme ja produktide (VPS, ASF, benseeni- ja tolueneeni fraktsioonid, solvent, otsedestilleeritud bensiin, diislifraktsioon) hoidmiseks. Kaks (2) uut 1000 m³ mahutit on lämmastiku all ja ühendatud aurude ühtlustussüsteemi.

Seoses Plazkat püüdesüsteemi juurutamisega vähenes oluliselt heiteallikate arv. LOÜde aurude puhastussüsteemiga Plazkat 2.16.6 on ühendatud kokku 22 toorme ja produktide kasutusel olevat hoiumahutit ning benseeni ja solvendi raudteesisternidesse (raudteeharudel nr 104 ja nr 107) laadimise sõlmed. Plazkat süsteem tagab projektipõhiselt õhu puhastamise orgaanilistest (benseen, tolueneen, alkoholid, karboksüülhapped, ketoonid, aldehüüdid, estrid, teised aromaatsed süsivesinikud jt) ja anorgaanilistest (sh väävliühendid, ammoniaak jt) ühenditest kuni 95% ulatuses ja rohkem. Seega omab Plazkat süsteem olulist tähtsust ka tootmises esinevate lõhna- ja maitsekomponentide heitkoguste vähendamisel. Seoses pontooniga mahutite ehitamise ja gaasipuhastussüsteemi Plazkat kasutusele võtmisega, väheneb LOÜde summaarne heitkogus võrreldes kehtiva kompleksloaga kokku 103,218 t/a võrra ehk ca 86,65 %. Samuti vähenevad oluliselt LOÜde hetkelised maksimaalsed heitkogused (g/s).

Masuudi ja PTU-õli laadimisel raudteetsisternidesse raudteeharul nr 106 (001-3) ja autotsisternidesse autoestakaadil (001-4) ei rakendata aurude kogumist, kuna tegemist on raskete fraktsioonidega ning madalate LOÜde heitkogustega, mis ei avalda olulist mõju.

Plazkat süsteemiga ühendamata heiteallikad nr 001- 2 (rdt haru 105, bensiini ja diislikütuse laadimine) ja 001-5 (autoestakaad tolueni fr, tolueni laadimine) enne nende kasutuselevõttu ühendatakse aurude kogumise seadme abil süsteemiga. Bensiini, diislifraktsiooni ja diislikütuse (Eurodiisel) laadimissõlm raudteetsisternidesse raudteeharul nr 105 (001-2) on Plazkat süsteemiga ühendamata, kuna bensiini ja diislikütuse laadimist raudteetsisternidesse ei toimu. Raudteeharul nr 105 (001-2) käesoleval ajal toimub toorme pumpamine (mahalaadimine) hoiumahutitesse, mis on ühendatud Plazkat süsteemiga. Tolueni fraktsiooni ning sissetoodud tolueni laadimissõlm autoestakaadil (001-5) on Plazkat süsteemiga ühendamata, kuna käesoleval ajal laadimist ei toimu.

Tsüklonite efektiivsuse parandamiseks ja tolmuheite vähendamiseks teostavad iga vahetuse töötajad tsüklonite külge kleepunud tolmu eemaldamiseks tsükloni seintelt mehaanilist puhastamist.

Hajumisarvutuste põhjal ei ületata ühegi LOÜ (benseen, toluen, stüreen ksüleen), samuti NO₂, CO ja PM-sum osas, õhukvaliteedi piirväärtusi territooriumi piiril ja väljaspool seda. Seega ei avalda käitise heiteallikad olulist mõju õhukvaliteedile elurajoonide suundadel (Käva, Roodu), samuti koosmõjul VKG Oil AS heiteallikatega.

Tehnoloogilistel põhjustel ei töödelda reeglina korruga VPS ja kergenaftat. Seepärast, juhul, kui VPS tuuakse toormena sisse ja töödeldakse kavandatud (72 000 t/a) vähem, langevad benseeni ja tolueni heitkogused veelgi.

Ettevõtte teostab 1 kord kvartalis õhukvaliteedi seiret tootmisterritooriumi piiril ning 1-2 korda aastas heiteallikate seiret. Ettevõtte poolt 2017 – 2019. a teostatud õhukvaliteedi seireandmete alusel ei ületanud ühelgi juhul territooriumi piiril mõõdetud saasteainete kontsentratsioonid õhukvaliteedi piirväärtuseid. Kompleksloaga määratakse eritingimused õhukvaliteedi ja saasteainete heitkoguste seire läbiviimiseks ning täiendavad meetmed õhusaaste vältimiseks ning vähendamiseks.

Müra võimaliku esinemise hinnang:

Müratase territooriumi piiril ei ületa II mürakategooria normtasemeid (päevasel ajal 60 dB(A) ja öisel ajal 45 dB(A)). OÜ Inseneribüroo Steiger poolt on koostatud mürakaart. Tootmisterritooriumi piiril (lõuna-, lääne- ja põhjasuunal) ei ületa mõõdetud müratase päevasel ajal 40–45 dB(A), ainult idasuunal (tuhaladestu suund) on see kuni 50 dB(A). Öiseid mürataseme mõõtmisi pole teostatud, kuid päevaste mõõtmistulemuste põhjal ei ületata ka öist müra piirväärtust.

Vibratsiooni, valguse, soojushäiringute ja kiirguse võimaliku esinemise hinnang:

Müra, vibratsiooni, valguse, soojuse ja kiirguse mõju ning toimet keskkonnale ettevõtte tegevus ei põhjusta: nende mõjutegurite toimet võib praegu mitte arvestada.

Lõhnaaine võimaliku esinemise hinnang:

LOÜ aurude gaasipuhastussüsteemi Plazkat on ette nähtud õhu puhastamiseks orgaanilistest benseen, toluen, alkoholid, karboksüülhapped, ketoonid, aldehüüdid, estrid, teised aromaatsed süsivesinikud jt) ja anorgaanilistest (lämmastiku- ja väävlühendid, ammoniaak, Hg, klooriühendid, floriidid, seleenium jt) ühenditest kuni 95% ulatuses ja rohkem. Plazkat süsteem omab olulist tähtsust tootmises esinevate lõhnakomponentide heitkoguste vähendamisel. Olemasolevate andmete põhjal ei avalda tootmine olulist lõhnahäiringut. Ettevõtte on välja töötatud lõhnainete vähendamise kava. Tegevuskava meetmed on täidetud.

6) tekkivatest jäätmetest ning nende käitlemisest;

Tootmisprotsessi käigus käitises ohtlikke tootmisjäätmeid ei teki. Jäätmete ladestamist ja vahetut viimist keskkonda käitises ei toimu. Kõik tekkivad jäätmed antakse üle vastavaid jäätmelubasid või keskkonnaprobleemilubasid omavatele ettevõtetele. Jäätmeid hoiustatakse lekkekindlates tsisternides või mahutites asfalteeritud või betoneeritud aluspinnaga alal.

Käitise kaasnevaks tegevusalaks on ohtlike jäätmete töötlemine ja kõrvaldus. Koos toormega töödeldakse ümber ka vedelaid ohtlikke jäätmeid koodidega 08 01, 14 06 ja 13 07. Ettevõttele on Keskkonnaameti 30.06.2016 peadirektori käskkirjaga nr 1-1/16/257 väljastatud viieks aastaks ohtlike jäätmete käitluslitsents nr 0435. Ohtlikud jäätmed koodiga 13 07 - 1 560 t/a (töödeldakse rektifikatsioonil koos kergenaftaga). Ohtlikud jäätmed koodiga 8 01, 14 06 - 3 120 t/a (töödeldakse termopolümeerisatsioonil koos ASF ja RAS).

Vastuvõetavate ohtlike jäätmete partiid peavad olema varustatud jäätmete üleandja (tarnija) kinnitusega nende koostise ja ohtlike spetsiifiliste komponentide (nt PCB/PCTde) puudumise kohta. Raskemetallide ja PCB-de sisaldust kontrollitakse vastuvõetavate jäätmete dokumentatsioonist ning vajadusel labori analüüsiga. Vastuvõetavate ohtlike jäätmete vastuvõtmise korra ja regulaarse pistelise kontrolli teostamiseks koostatud vastavad ettevõttesisesed tehnoloogilised juhenddokumendid, mis kirjeldavad ülalnimetatud protseduure. Käideldavate ohtlike jäätmete komponendid osalevad termopolümeerisatsiooni protsessis ja lähevad saadava produktsiooni koostisse, sh rektifikatsiooniprotsessis, seejuures tõuseb üldjuhul produktide saagis, mõjutamata nende keemilist koostist. Toormele lisatakse õli ja lahusteid sisaldavaid jäätmeid (maks 1,5%). Samuti ei avaldu praktiliselt mingit olulist mõju välisõhu kvaliteedile, kuna uusi saasteaineid ei lisandu. Samuti puudub täiendav mõju veekeskkonnale, kuna ei muutu tehnoloogilise heitvee koostis ja kogused.

Jäätmekäitlusala ei lase asjaomaseid vedelikke läbi (mahutid, betoneeritud ala või HDPE-kile). Mahutites on paigaldatud ülevoolutorud ja mahutid on isoleeritud. Reovesi ja sademevesi kogutakse puhversäilitusmahusse E-1 eeltöötlemiseks (settimine), kus õlikiht eraldatakse veest. Eraldatud õli kogutakse õhukindlasse paakhaagisesse, kust pumbatakse välja toormemahutisse ja suunatakse töötlemiseks rektifikatsiooniseadmesse.

7) tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkusest, sealhulgas heite suurusest;

AS NOVOTRADE INVEST pöörab avariide ja õnnetuste ohu vältimisele olulist tähelepanu. Tööohutuse tagamise põhitingimuseks keemiatööstuse ettevõttes on

tehnoloogilise režiimi normide, tööjuhendite ja tööohutusjuhendite kõrvalekaldumatu järgimine.

Avariolukorras võivad ettevõtte kõik osakonnad olla ohtlikud nii inimeste tervisele kui ka looduskeskkonnale. Ettevõtte teostab regulaarselt personali koolitusi.

Kõikide tööoperatsioonide jaoks on tootmisosakondades koostatud vastavad tööjuhendid ja instruksioonid (kokku 14). Tehnoloogilised reglemendid (kokku 6) on koostatud kerge nafta, vedelad pürolüüsisaaduste, fraktsiooni C9, raske pürolüüsiõli E6 rektifikatsioonil ja termopolümeerisatsioonil ümbertöötlemisele. Tehnoloogilistes reglementides on sätestatud:

- tehnoloogilise protsessi parameetrite kontroll, ainevoogude analüütiline kontroll ja õhukeskkonna kontroll;
- tootmisprotsessi ohutu läbiviimise kord ja vahendid (signalisatsioonisüsteemid ja blokeeringud);
- tehnoloogilise protsessi võimalikud kõrvalekalded, seadmestiku võimalikud rikked, nende põhjused ja kõrvaldamise meetmed, võimalikud avariolukorrad ning juhised seadmete seiskamiseks avariolukordades.

Töö- ja tuleohutuse tagamiseks kasutatakse kaasaegseid kollektiivseid ja individuaalseid kaitsevahendeid. Töökohad on varustatud tulekustutusvahenditega. Toruahjud on varustatud aurukustutussüsteemiga nii väljast kui ka küttekoldesse ja torudesse. Tule- ja gaasiohtlike tööde läbiviimiseks kehtivad vastavad juhendid.

Kõik uut mahutiparki teenindavad hooned-rajatised on varustatud esmaste tulekustutusvahenditega (pulberkustutid). Mahutite paiknemiskohtadesse on tagatud päästetehnika (tuletõrjeauto) aastaringne juurdepääs vähemalt kahest erinevast suunast. Lisaks uued mahutid on varustatud kontroll-süsteemiga. Süsteem koosneb mahuti sees produkti kriitilist temperatuuri mõõtvatest anduritest ja häireteadustitest, samuti on kõik mahutid varustatud nivooanduritega. Operaator saab võimalikust ohust/õnnetusest teada nimetatud häireedastuse kaudu, süsteemi keskseade asub operaatori ruumis. Tulekahjusignalisatsiooni häire korral seiskub produktide transport ja käitlemine automaatselt.

Avarii korral, mis võib põhjustada tööstuslike seadmete riknemist ja/või tekitab ohtliku olukorra, viiakse läbi uurimine, mille põhjal koostatakse tööstusliku rikke uurimise akt, kus määratakse ära rikke põhjused, süüdlased, kahju tööstusele ja keskkonnale ning meetmed korduvate juhtumite ärahoidmiseks.

8) tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel.

Päästeameti andmetel kuuluvad nii AS NOVOTRADE INVEST kui ka VKG Oil AS ja kaugemal asuv Nitrofert AS (ei tööta käesoleval ajal) A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtete hulka, milliste riskiala (ohutsooni) ulatus territooriumi piirist on ~2 km raadiuses.

Ettevõttel on olemas nõutav riskianalüüs, ohutusaruanne, hädaolukorra lahendamise plaan ja teabeleht.

2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

1) Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Ettevõtte paikneb Ida-Virumaal, Kohtla-Järve Järve linnaosast lääne suunas. Ettevõtte territooriumi pindala on 38,639 ha. Käitise maa-ala koosneb kokku 17 katastriüksusest aadressiga Keemia vkt 1c (katastritunnus 32215:001:0041), Keemia vkt 12c (katastritunnus 32215:001:0042), Keemia vkt 10c (katastritunnus 32215:001:0043), Keemia vkt 6c (katastritunnus 32215:001:0044), Keemia vkt 13c (katastritunnus 32215:001:0046), Keemia vkt 14c (katastritunnus 32215:001:0047), Keemia vkt 7c (katastritunnus 32215:001:0051), Keemia vkt 11c (katastritunnus 32215:001:0052), Keemia vkt 16c (katastritunnus 32215:001:0053), Keemia vkt 8c (katastritunnus 32215:001:0055), Keemia vkt 17c (katastritunnus 32215:001:0056), Keemia vkt 3f (katastritunnus 32215:001:0027), Keemia vkt 19c (katastritunnus 32215:001:0082), Keemia vkt 5c (katastritunnus 32215:001:0045), Keemia vkt 15c (katastritunnus 32215:001:0049), Keemia vkt 9c (katastritunnus 32215:001:0048), Keemia vkt 4c (katastritunnus 32215:001:0006). Ettevõtte territooriumi pindala on 35,976 ha. Ettevõtte ja kinnistu omaniku osahingu Moris Systems (registrikood 10857090) vahel on sõlmitud rendileping kinnistu kasutamiseks.

Ettevõtte territoorium paikneb Järve linnaosa tööstuspiirkonnas, kuhu on koondunud terve rida tegutsevaid keemia- ja tööstusettevõtteid. Tegemist on Järve linnaosa läänepoolses tööstuspiirkonnas asuva I kategooria (olulise keskkonnamõjuga) tootmismaa, mis tähendab, et sellel territooriumil asuvate tootmistega kaasnev negatiivne mõju ümbritsevale keskkonnale ulatub ruumiliselt kaugemale krundi piirist.

Ettevõtte asub VKG AS territooriumi edelaserval ja piirneb vahetult VKG AS-le kuuluvate tütarettevõttega VKG Oil AS. Ettevõttest idasuunal asub ka OÜ VKG Energia Lõuna SEJ (gaasikatlamaja, käesoleval ajal konserveeritud), kagusuunal TNC Components OÜ (mööblitootmine) ja OÜ Kivirand. Põhja- ja loodesuunal piirneb ettevõtte territooriumiga vahetult renoveeritud poolkoksladestu.

2) Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Ettevõtte territoorium paikneb Kohtla-Järve linna Järve linnaosa tööstuspiirkonnas. Ettevõtte territooriumil ei esine loodusvarasid. Olulised geograafilised objektid ettevõtte vahetus läheduses puuduvad. Tööstusterritoorium on kaetud kogu ulatuses 0,5-1,0 m paksuse aheraine kihiga, millel on rajatud platsid ja hooned.

3) Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõime

Kinnistu lähiümbruses ja selle mõjualal ei asu Natura 2000 võrgustiku alasid ega kaitstavaid loodusobjekte. Ettevõtte territooriumi lähiümbruses puuduvad märgalad, jõeäärsed alad, jõesuudmed, rannad ja kaldad, merekeskkond.

Lähimad pinnaveekogud Vahtsepa kraav ~500 m (lõunasuunal), Kohtla jõgi ~2 km (edelasuunal), Varbe peakraav ~2,7 km (põhjasuunal). Lähtudes esitatud kompleksloa taotlusest kavandatav tegevus ei avalda täiendavat ebasoodsat mõju veekogude seisundile.

Käitise territooriumi lähiümbruses ja mõjualal puuduvad ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alad. Samuti puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud.

Kohtla-Järve elurajoonide suunal on maapind ühtlaselt tasane, saasteainete hajumistingimusi mõjutavad objektid (kõrghooned jm) puuduvad. Kauguse tõttu ei mõjuta hajumist oluliselt ka poolkoksi ladestusala, selle mõju on suurem ettevõtte territooriumi suhtes. Territooriumi kaugus Kohtla-Järve linna elurajoonidest on järgmised: kirdesuunal ~2 km kaugusel asub Järve linnaosa Vanalinn ja idasuunal 1,3 km kaugusel Käva asum. Lähimad elumajad ettevõttel on lõunasuunal ~0.8 km kaugusel Roodu küla kinnistud ja 1,5 km kaugusel asuv Kohtla elurajoon.

Hajumisarvutuste põhjal ei ületata ühegi LOÜ (benseen, toluen, stüreen ksüleen), samuti NO₂, CO ja PM-sum osas, õhukvaliteedi piirväärtusi territooriumi piiril ja väljaspool seda. Reeglina on kontsentratsioonid oluliselt madalamad territooriumi idapiiril (Käva linnaosa suund) ja kõrgemad lääne-loode suunal (tuhaladestusala suund). Seega ei avalda käitise heiteallikad olulist mõju õhukvaliteedile elurajoonide suundadel (Käva, Roodu), samuti koosmõjul VKG Oil AS heiteallikatega. Koosmõju teiste tegevustega on väheoluline, kuna käitise naabruses asuvad ettevõtted erinevad oluliselt vaadeldavast ettevõttest.

4) Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Ettevõtte asub Kohtla-Järve linna tööstuspiirkonnas. Lähimad elumajad asuvad ettevõtte tootmisterritooriumist 800 meetri kaugusel. Tootmisprotsesside läbiviimisel vastavalt tehnoloogilise reglemendi nõuetele ning järgides PVT nõudeid, õhusaaste mõju jääb lubatud normatiivide piiresse. Käitise 2017-2019 omaseire andmetel ei esinenud tootmisterritooriumi piiril õhukvaliteedi piirväärtuste ületamisi. A-kategooria ettevõtte, kategooria ei muutu, kuid muutub käideldavate produktide kogus ja hoitavad kogused mahutites. Elanikkonnale mõju ei suurene, kuna ettevõtte asub elurajoonidest suhteliselt kaugel. Ohutegurite arv ja iseloom ei muutu. Suurõnnetuste korral on mõju oluline, tavaolukorras jääb normatiividega lubatud piiresse.

3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Mõju olulisuse hindamisel arvestatakse, et Kohtla-Järve Järve linnaosas (sh Vanalinn ja Käva) on õhusaastega probleeme ja kavandatav tegevus ei tohi suurendada üldist olemasolevat välisõhu saastekoormust.

Ettevõtte taotleb kompleksloa muutmist seoses kavatsusega suurendada naftasaaduste ASF, RAS, VPS, kergenafta ümbertöötlemise tootmisvõimsust kokku kuni 252 000 t/a: Pürolüüsi aromaatsed süsivesinikud 202 000 t/a (aromaatsete süsivesinike fraktsioon (ASF) - 90 000 t/a, raske aromaatsete süsivesinike fraktsioon (RAS) - 40 000 t/a, vedelad pürolüüsisaadused (VPS) - 72 000 t/a; Kergenafta - 50 000 t/a. Lisaks ka ohtlikud jäätmed - 4 680 t/a; DCPD - 3 600 t/a; sissevetavad toluen - 6 000 t/a ja diislikütus EURO - 30 000 t/a.

Tootmisprotsesside tulemusena toodetakse otsedestilleeritud bensiini, solvendi-, benseeni- ja tolueni fraktsiooni, diislifraktsiooni, masuuti, PTU-õli (naftapolümeervaikude tootmise jääkprodukt), stüreen-indeenvaiku SIV ja naftapolümeervaiku HCR. Saadud toodang läheb põhiliselt ekspordiks.

Seoses kavandatud tegevusega uut baastehnoloogiat ei kavandata. Kavandatakse vaid olemasoleva tootmistaseme laiendamist kasutuses oleva seadmetiku tööaja suurendamise teel. Toimus olemasolevate seadmete rekonstrueerimine (rektifikatsiooniseade, vana mahutipark, kanalisatsioonisüsteem). Käitise tegevus on viidud parima võimaliku tehnika ja õigusaktide nõuetega vastavusse. Käitise vanas mahutipargis kasutusel olevad mahutid on viidud naftasaaduste hoidmisehitiste veekaitse nõuetega vastavusse.

Käitise juhtimissüsteem, toorme ja produktsiooni hoidmine, toorme töötlemise termopolümerisatsiooni ja rektifikatsiooni tehnoloogilised protsessid (seadmed, energia ja vee tarbimine 1 tonni toodangu kohta), välisõhku eralduvate saasteainete koguste vähendamine, heitvee teke jt tootmisnäitajad vastavad PVT nõuetele.

LOÜde aurude püüdmiseks on paigaldatud plasma-katalüütiline gaasipuhastussüsteem Plazkat 2.12.6. Seoses pontooniga mahutite ehitamise ja gaasipuhastussüsteemi Plazkat kasutusele võtmisega, väheneb LOÜde summaarne heitkogus võrreldes kehtiva kompleksloaga kokku 103,218 t/a võrra ehk ca 86,65 %. Samuti vähenevad oluliselt LOÜde hetkelised maksimaalsed heitkogused (g/s).

AS NOVOTRADE INVEST tegeleb pidevalt tootmise moderniseerimisega ja seadmete vastavusse viimisega PVT nõuetele. Käitises pööratakse pidevalt tähelepanu tehnoloogiliste protsesside ohutuse, üldise tööohutuse ja keskkonnakaitsega seotud seireprogrammide täitmisele ning täiustamisele, samuti tehnoloogilise seire tehnilisele arendamisele. Ettevõtte jätkab tegevust keskkonna- ja kvaliteedijuhtimissüsteemi sertifikaatide ISO 14001:2015 ja ISO 9001:2015 rahvusvaheliste standardite (kehtivad kuni 2021. a) alusel.

Ettevõttes on korraldatud omaseire süsteem:

- tootmisprotsesside seire (toorme ja lõpptoodangu kvaliteedi kontroll, tehnoloogiliste parameetrite jälgimine ja registreerimine, mõõteseadmete taatlemine);
- jäätmete tekke seire (arvestus tekkivate jäätmete koguste, omaduste ja üleandmise üle käitluslitsentsi omavale firmale), kusjuures algdokumenti ja koondandmeid säilitakse 5 aasta jooksul;
- müraseire (SIV tootmise seadmed, pumbad);
- heitvee/reovee/sademevee seire (VKG Oil AS nõudel);
- pinnase ja põhjavee korrapärane seire;
- õnnetuste ja avariijuhtumite tagajärgede leevendamise seire, vastavalt ohtlike ainete käitlemise eeskirjade kohaselt, mis on fikseeritud kemikaalide ohutuskaartides;
- õhukvaliteedi ja heiteallikate seire.

Seirealane tegevus on korraldatud üldjoontes selliselt, et tagada ettevõtte vastavus sertifikaatide ISO 14001 ja ISO 9001 tingimustele (kehtivad pürolüüsiõlide töötlemise osas). Välja on töötatud protseduur IIP-12/OC "Keskkonnaseire", mis määrab keskkonnajuhtimissüsteemi tulemuslikkust iseloomustavad nn tulemuslikkuse indikaatorid ja nende vastavuse kehtivatele keskkonnavalastele õigusaktidele .

4. Eelhinnangu järelendus

Käitise tegevus vastab parima võimaliku tehnika nõuetele. Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju, mistõttu keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

1. Ettevõtte territooriumil ja selle mõjualal puuduvad Natura 2000 võrgustiku alad. Seega on välistatud, et ettevõtte kavandatav tegevus võiks kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele. Samuti puuduvad teised kaitstavad loodusobjektid, mistõttu puudub mõju ka nendele.
2. Ettevõtte kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhusaastatuse osas, vibratsioon puudub. Tegevusega ei kaasne olulist koosmõju teiste tegevustega. Piiriülest mõju ette näha ei ole.
3. Mõju inimese tervisele, heaolule ja varale on üldiselt ebaoluline tootmisprotsesside läbiviimisel vastavalt tehnoloogiliste reglementide nõuetele ja PVT nõuete täitmisel.
4. Avariisituatsioonide tekkimisel (tulekahju, plahvatus), mille lahendamisel ja likvideerimisel tuleb koheselt käivitada ettevõtte hädaolukorra lahendamise plaan, olukord võib oluliselt halveneda. Suurõnnetuste negatiivne mõju toimib eeskätt ettevõtte personalile. Käitis kuulub A-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtete loetelusse. Ettevõttel on olemas taolisteks juhtumiteks nõutav ohutusaruanne, hädaolukorra lahendamise plaan ja teabeleht.

KeHJS § 11 lg 8¹ kohaselt KMH algatamata jätmise otsus peab muu hulgas sisaldama asjakohaseid KeHJS § 6¹ lg 1 p 6 alusel esitatud kavandatava tegevuse erisusi või keskkonnameetmeid muidu ilmnedu võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks. Määruse nr 31 § 5 lg 2 järgi, kui eelhinnangu järelduseks on kavandatava tegevuse KMH algatamata jätmise, esitatakse eelhinnangus põhjendatud juhul ettepanekud vajalikeks keskkonnameetmeteks.

KeHJS § 3³ lg 1 järgi keskkonnameetmed on kavandatava tegevuse elluviimisega kaasneva ebasoodsa keskkonnamõju ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise ning põhjendatud juhul heastamise meetmed. Keskkonnameetmete hulka arvatakse ka keskkonnaseire. KeHJS § 3³ lg 2 kohaselt peavad keskkonnameetmed, sealhulgas keskkonnaseirega jälgitavate näitajate liik ja seire kestus, olema proportsionaalsed kavandatava tegevuse iseloomu, asukoha ja mahuga ning eeldatavalt avalduva keskkonnamõjuga. Keskkonnaseire määramisel ja tegemisel arvestatakse olemasoleva keskkonnaseirega.

Ettevõtte on KeHJS § 6¹ lg 1 p 6 alusel esitanud Keskkonnaametile teavet kavandatava tegevuse erisuste ja võetavate keskkonnameetmete kohta, millega ettevõtte kavandab vältida või ennetada muidu ilmnedu võivat olulist ebasoodsat keskkonnamõju. Keskkonnaamet arvestab nendega loa taotluse menetlemisel. Komplekslooga määratakse eritingimused õhukvaliteedi ja saasteainete heitkoguste seire läbiviimiseks ning täiendavad meetmed õhusaaste vältimiseks ning vähendamiseks ja PVT nõuete täitmise tagamiseks.